

Laat alle betrokkenen bij zieke werknemers zelfde taal spreken

Bas Tomassen, Jim Faas en Nico Croon

De SER werkt in opdracht van minister Asscher van SZW aan een vervolgadvis over de toekomst van arbeidsgerelateerde zorg. Zolang de verschillende beroepsgroepen die betrokken zijn bij ziekte en arbeidsongeschiktheid hun eigen taal en terminologie bezigen, zullen de geboden oplossingen suboptimaal zijn. Het is onverstandig om een gebrek aan kennis van arbeidsgerelateerde zorg op te lossen door die zorg te herstructureren. Er kan beter worden geïnvesteerd in kennis.

Per saldo mogen de maatregelen niet leiden tot hogere kosten voor de Zorgverzekeringswet. Het is daarom van belang onderscheid te maken tussen beroepsziekten (veroorzaakt door het werk of de arbeidsomstandigheden) en arbeidsrelevante aandoeningen waarbij

de ziekte gevolgen heeft voor het verrichten van arbeid. Bijna alle ziekten zijn arbeidsrelevant en worden 'gewoon' gediagnosticeerd en behandeld door huisartsen en medisch specialisten in de regulier verzekerde gezondheidszorg. Voor beroepsziekten — veel kleiner in aantal — bestaat een aantal gespecialiseerde en academische centra.

Bij het zoeken naar oplossingen voor verbetering van de zorg bij arbeidsrelevante aandoeningen wordt ten onrechte nog geen verbinding gemaakt met de verzekeringsgeneeskunde. Als gevolg van de steeds verdergaande 'labeling' van jeugdigen, vergrijzing van de beroepsbevolking en verhoging van de pensioenleeftijd zal de druk op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en re-integratie van mensen met chronische ziekten en blijvende medische beperkingen de komende jaren sterk toenemen.

Voor de verzuimbegeleiding van zieke werknemers door de bedrijfsarts en de beoordeling van arbeidsongeschiktheid door de verzekeringsarts is dezelfde kennis vereist, maar worden verschillende protocollen gehanteerd. Enkele jaren geleden al constateerde de Gezondheidsraad dat het medisch handelen bij ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid verbetering behoeft. Richtlijnen voor beoordeling, behandeling en begeleiding en voorbeeldcasuïstiek kunnen daarbij helpen. Op deze manier kunnen samenwerking en informatie-uitwisseling in de uitvoeringspraktijk worden verbeterd.

Gemeenschappelijk begrippenkader essentieel voor hervorming arbeidsgerelateerde zorg

Opdat de betrokkenen — inclusief niet-medici zoals arbeidsdeskundigen — elkaar goed kunnen begrijpen is een gemeenschappelijk begrippenkader vereist rond arbeid en belastbaarheid. Dit is essentieel om goed vorm en inhoud te geven aan re-integratie en schadelastbeheersing zonder schending van privacy en medisch beroepsgeheim.

De factor arbeid dient meer aandacht te krijgen in de verschillende medische beroepsopleidingen. Daar is geen organisatieverandering voor nodig, maar bundeling van initiatieven en regie.

B. W. M. Tomassen is algemeen directeur van Ergatis Arbeid en Gezondheid, mr. drs. W. A. Faas is voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde en dr. mr. N. H. T. Croon is verzekeringsarts bij De Amersfoortse.